

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 15 0 U 004260 19 Uvp
Banja Luka, 24.03.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi D. P. iz G., koju zastupa O. L. advokat iz T. (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj ... od 20.03.2019. godine, tuženog Fonda R. S., u predmetu ostvarivanja prava na refundaciju troškova nabavke lijeka, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Trebinju broj 15 0 U 004260 19 U od 25.06.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 24.03.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) uvažena je tužba i poništen osporeni akt tuženog bliže označen u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Fonda R. S., Filijala T. broj ... od 24.12.2018. godine. Tim prvostepenim rješenjem je odbijen zahtjev tužiteljice za refundaciju troškova nabavke lijeka „Kadcyla amp“ u iznosu od 10.476,10 KM. Stavom 2. izreke pobijane presude obavezan je tuženi da tužiteljici nadoknadi troškove upravnog spora u ukupnom iznosu od 750,00 KM.

Uvaženje tužbe sud obrazlaže razlozima da osporeni akt sadrži takve nedostatke koji sprečavaju ocjenu njegove zakonitosti, konkretno greške koje se ogledaju u tome što je u uvodu i dispozitivu navedeno da se odlučuje o žalbi tužiteljice izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja broj ... od 24.12.2019. godine (koje ne postoji), dok je u dispozitivu navedeno da se odbija žalba tužiteljice izjavljena protiv prvostepenog rješenja broj ... od 21.01.2019. godine (koje je predmet pobijanja u drugom upravnom postupku između istih stranaka), zaključujući da je postojanje ovih grešaka, makar bile i očigledne, kod nepostojanja zaključka o njihovom ispravljanju u smislu odredbe člana 207. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18 - u daljem tekstu: ZOUP), dovoljan osnov za poništenje osporenog akta u smislu odredbe člana 10. tačka 1. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS). Osim navedenog, sud je dodao da je tuženi prilikom donošenja osporenog akta povrijedio i odredbu člana 230. stav 2. ZOUP, jer se u obrazloženju istog nije izjasnio na suštinski žalbeni navod tužiteljice o tome da li postoji osnov da se na konkretan slučaj primijeni odredba člana 57. stav 1. tačka đ) Pravilnika o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 102/11-17/19 - u daljem tekstu: Pravilnik), koja propisuje da osigurano lice ima pravo na refundaciju troškova nabavke lijeka u slučaju

kada se lijek ne nalazi na listi citotoksičnih, bioloških i pratećih lijekova Fonda, a radi se o lijeku koji je preporučan od strane komisije za lijekove bolnice, pa je osigurano lice kupilo preporučeni lijek - na teret sredstava zdravstvene ustanove koja je dala prijedlog, a na osnovu stručnog mišljenja koje daje Sektor za zdravstvo Fonda, ukazujući da tuženi u provedenom postupku nije utvrđivao činjenice i okolnosti koje su od značaja za primjenu ove odredbe, što su razlozi za poništenje osporenog akta propisani odredbom člana 10. tačka 2. i 4. ZUS.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tuženi pobija njenu zakonitost zbog povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu interpretira činjenice koje su utvrđene u upravnom postupku, citira odredbu člana 19. stav 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 18/99 - 110/16), kao i odredbu člana 47. Pravilnika, te obrazlaže da u ovom slučaju nije bilo osnova za primjenu odredbe člana 57. stav 1. tačka đ) Pravilnika, jer je tužiteljici lijek „Kadcyla amp“ preporučan od strane Mješovitog onkološkog konzilijuma Univerzitetske bolnice F., a koji organ nije komisija za lijekove bolnice (koju imenuje direktor bolnice), a koja je jedina ovlašćena da daje preporuku za lijek koji se ne nalazi na listi citotoksičnih, bioloških i pratećih lijekova Fonda, da bi eventualno lice ostvarilo pravo na refundaciju troškova kupovine takvog lijeka. Ne spori da su se u uvodu i obrazloženju osporenog akta potkrale greške koje se tiču datuma donošenja prvostepenog rješenja, kao i u dispozitivu, ali kod činjenice da je u uvodu i obrazloženju naveden tačan broj prvostepenog rješenja, smatra da takve greške apsolutno ne utiču na zakonitost osporenog akta. Zbog svega predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba odbije, kao i zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova upravnog spora.

Tužiteljica u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita. Ističe da je pravilan zaključak suda da se tuženi u osporenom aktu nije izjasnio na njen suštinski žalbeni navod vezan za primjenu odredbe člana 57. stav 1. tačka đ) Pravilnika u konkretnom slučaju, pri čemu je namjerno propustio da navede dijagnozu teškog oboljenja tužiteljice čiji je život zavisio i zavisi od lijeka „Kadcyla amp“ koji joj je u tri ciklusa preporučan od strane Mješovitog onkološkog konzilijuma Univerzitetske bolnice F. aktom broj ... od 05.09.2018. godine. Pitanje da li u Univerzitetskoj bolnici F. uopšte postoji Komisija za lijekove bolnice je za tužiteljicu irelevantno, jer ona ne mora da zna i nije dužna da zna koji organ bolnice je nadležan za preporučivanje lijekova pacijentima, a dodaje da je morala provesti liječenje na preporučeni način ili se pomiriti sa tragičnim ishodom njenog teškog oboljenja. Podsjeća da su troškovi nabavke ovog lijeka za tužiteljicu i njenu porodicu suviše visoki i da isti nisu u mogućnosti da ih obezbijede, da je tužiteljica za koju je čitav dosadašnji radni vijek njen poslodavac uplaćivao doprinose za zdravstveno osiguranje, došla u situaciju da joj sada kada je život u pitanju, pravo na lijekove bude uskraćeno i da praktično bude dovedena u situaciju u kojoj se nalaze lica koja uopšte nisu osiguranici Fonda, zaključujući da ozdravljenje i njen život zavise od dalje nabavke lijeka „Kadcyla amp“. Predlaže da se zahtjev odbije, a tuženi obaveže da joj nadoknadi troškove sastava odgovora na zahtjev od strane advokata u iznosu od 1.125,00 KM.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom uvažena tužba i poništen osporeni akt od 20.03.2019. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tuženi nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Osnovan je zaključak suda da osporeni akt u formalnom smislu sadrži brojne greške u pogledu navođenja broja i datuma prvostepenog rješenja protiv koga je izjavljena žalba, kako u uvodu i obrazloženju, tako i u dispozitivu, a čije postojanje i po stavu ovog suda predstavlja takve nedostatke koji sprečavaju ocjenu njegove zakonitosti. Kada se tome doda okolnost da tuženi nije te greške naknadno ispravio zaključkom za što ima ovlaštenje u odredbi člana 207. ZOUP, dođe se do jasnog zaključka da je donio nezakonit akt koji je sud s razlogom poništio pozivajući se na odredbu člana 10. tačka 1. ZUS.

Takođe, pravilan je i zaključak suda da osporeni akt, pored formalnih, sadrži i suštinske nedostatke u smislu da u obrazloženju istog uopšte nije odgovoreno na važan žalbeni navod tužiteljice vezan za primjenu odredbe člana 57. stav 1. tačka đ) Pravilnika u konkretnom slučaju, a što predstavlja povredu odredbe člana 230. stav 2. ZOUP. Navedeni nedostatak se ne može otkloniti izjašnjenjem datim u odgovoru na tužbu, te ponovljenim u zahtjevu, jer se upravni spor, u pravilu, rješava na podlozi činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku, a u konkretnom postupku tuženi i njegov prvostepeni organ se nisu ni bavili utvrđivanjem okolnosti koje su od značaja za primjenu odredbe člana 57. stav 1. tačka đ) Pravilnika, što je sve pravilno obrazložio nižestepeni sud nalazeći da su sa ovim ostvareni razlozi iz člana 10. tačka 2. i 4. ZUS za poništenje osporenog akta, dajući pri tom valjane upute za postupanje u ponovnom postupku.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tuženog za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Ovaj sud je odlučio kao u stavu 2. izreke presude, jer davanje odgovora na zahtjev koji je tužiteljici sačinio advokat, za što je potraživana naknada, nije obavezna radnja u postupku, što proizlazi iz odredbe člana 38. ZUS koja propisuje obavezu suda da zahtjev dostavi na odgovor protivnoj stranci koja može u roku od 30 dana podnijeti odgovor. S obzirom da ovom, a ni drugim odredbama ZUS nije propisano da propuštanjem te radnje nastaju posljedice za stranku, to proizlazi da troškovi koje je tužiteljica imala po osnovu davanja odgovora na zahtjev, nisu bili neophodni za pravilan tok, a ni za okončanje ovog postupka. Tužiteljica dakle, ima pravo, ali ne i obavezu da daje odgovor na zahtjev, a kako sadržaj konkretnog odgovora na zahtjev tužiteljice nije imao bitan uticaj na ishod odlučivanja po podnesenom zahtjevu, ovaj sud nalazi da trošak sastava istog nije bio neophodan za okončanje predmetnog postupka. Shodno navedenom, ne radi se o troškovima koji su bili nužni za vođenje postupka, zbog čega nisu ispunjeni uslovi iz odredbe člana 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 58/03-61/13), u vezi sa odredbom člana 48. ZUS, za njihovo dosuđivanje tužiteljici.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša